

Kwartetspel Canon van Flevoland

Docentenhandleiding onderbouw voortgezet onderwijs

Inleiding

De Canon van Flevoland is ontwikkeld door Nieuw Land. In zestien vensters toont het de culturele en historische geschiedenis van Flevoland. Via de website van Nieuw Land – www.nieuwlanderfgoed.nl – kan een kwartetspel over de geschiedenis van Flevoland gemaakt worden. Het spel wordt vervolgens professioneel geprint en naar school gestuurd. De opdracht is dat leerlingen zelf beeld zoeken of foto's maken over de onderwerpen die in de Canon van Flevoland worden behandeld.

De les

Doelgroep: onderbouw voortgezet onderwijs.

Leergebied: geschiedenis.

Duur: ca. 2 uren.

Kosten: € 40 voor 1 spel kaarten.

Vorbereiding

+ *Tekst Canon van Flevoland*

De teksten over de 16 vensters staan op de website www.regiocanons.nl.

Dat is de basisinformatie over de geschiedenis van Flevoland. In de tekst kunnen woorden doorlinken naar www.wikikids.nl, het jongere broertje van www.wikipedia.nl. Op die site worden begrippen op het niveau van de doelgroep uitgelegd.

+ *Kwartetspel online*

Op www.nieuwlanderfgoed.nl staat een link naar een site waarop het kwartetspel gemaakt kan worden (<http://nieuwland.kwartetcadeau.nl/>). Om toegang te krijgen tot deze site waarop het kwartetspel kan worden gemaakt, is aanmelding nodig, waarna een wachtwoord verstrekt wordt.

In een klein aantal stappen wordt duidelijk hoe zo'n kwartet gemaakt kan worden. De titels van het kwartet staan al vast; deze komen overeen met de 16 vensters.

Aanmelding

De aanmelding verloopt via kwartet@nieuwlanderfgoed.nl.

Kosten: € 40,- inclusief een kwartetspel door de leerlingen zelf gemaakt. Nabestellingen zijn mogelijk ad € 25,- per spel.

De spelregels

Een kwartetspel bestaat uit acht kwartetten, onderverdeeld in 32 kaarten. Aangezien de Canon van Flevoland uit 16 vensters bestaat, zijn er twee kaarten per onderwerp.

Voorbeeld

Kwartet 1 (venster 1 en 2)

Flevoland in de oudheid

1. Swifterbantcultuur

1a. Wonen in hutten

2. Flevo lacus

2a. Romeinen en de Limes

Een kwartet behandelt dus twee vensters.

Leerlingen worden bijvoorbeeld ingedeeld in groepjes van twee. Per groepje wordt één venster behandeld.

- + Leerlingen verdiepen zich in de achtergrond van hun venster via de tekst op de speciale website (zie 'voorbereiding' voor adressen).
- + Vervolgens zoeken ze samen twee afbeeldingen die betrekking hebben op dat onderwerp (venster). Ze kunnen daarbij gebruikmaken van eigen foto's of ze zoeken beeldmateriaal op via internet (zie voor tips "meer informatie").
- + Het gekozen beeldmateriaal kan nu geïmporteerd worden in het digitale kwartetspel. Dit gaat als volgt:
 - Sla het beeldmateriaal overzichtelijk op op de computer. Bij voorkeur in een nieuwe map onder het kopje Canonkwartet (+ naam school + groep); voorbeeld CanonkwartetLelyschool5;
 - Geef de afbeelding de naam van het kwartet en onderwerp: bijvoorbeeld: 1Swifterbantman. Bij meerdere afbeeldingen: bijvoorbeeld 1. Swifterbantman1 1. Swifterbantman2 etc.
- + Als de keuze van het beeldmateriaal definitief is, kan het worden geïmporteerd in het kwartetspel. Dit gaat als volgt:
 - Ga naar <http://nieuwland.kwartetcadeau.nl/>;
 - Open site;
 - Met je e-mail adres en wachtwoord kun je direct inloggen;
 - Na het inloggen verschijnt de tekst "CanonKwartet" in beeld met daarachter de knop "Bewerk". Druk op de knop "Bewerk" om aan de gang te gaan met het kwartetspel;
 - De acht kwartettitels staan al ingevuld. Druk op de kop "Voeg foto's toe" en voeg vervolgens de 32 foto's toe. Het versturen van de foto's duurt enige tijd, maar je kan tijdens het versturen al naar het volgende scherm door op de knop 'Maak kaarten' te drukken;
 - Op dit scherm kun je de foto's naar de juiste plekken slepen;
 - Indien alle foto's klaarstaan en de teksten ook aanwezig zijn, ga je naar het volgende scherm. Je hoeft hier geen achterkant te kiezen, want er is maar 1 mogelijkheid. Ga nu naar het laatste scherm.

Opmerking: Het kwartet kan tussentijds worden opgeslagen en weer aangepast. Het blijft 12 maanden online tot de definitieve versie klaar is voor verzending naar de drukker.

- + Als het kwartet definitief klaar is, kan het verzonden worden om het te drukken: Dit gaat als volgt:
 - Via het laatste "Bestel" scherm kun je het kwartetspel bestellen. Mocht het kwartet nog niet af zijn, dan krijg je hier een opsomming van wat nog gedaan moet worden.
 - Als alles af is, kun je op de bestelknop drukken. Geef vervolgens de juiste adresinformatie om het kwartetspel te bestellen en bevestig je bestelling.
 - Het kwartetspel wordt nu binnen 5 tot 10 werkdagen op het opgegeven adres afgeleverd.

Verwerkingsopdrachten

Hoewel het zoeken naar beeldmateriaal per tweetal gaat, kan het maken van het kwartetspel een klassikaal product worden.

- + Leerlingen vertellen klassikaal welk venster zij hebben onderzocht. Vervolgens tonen zij een aantal beelden aan de klas en leggen verantwoording af voor hun keuze;
- + Klassikaal – of in kleinere groepjes - wordt gekozen welke afbeelding het beste in aanmerking komt voor het kwartetspel. De hele klas staat achter het eindresultaat en heeft dus invloed op de keuze van het beeldmateriaal;
- + In plaats van beeldmateriaal kunnen kinderen bijvoorbeeld een tekening maken over het onderwerp of een maquette. Deze kunnen dan gefotografeerd of gescand worden en vervolgens worden geïmporteerd in het kwartet;
- + Bespreek met de leerlingen de 16 vensters van de Canon van Flevoland. Welk venster spreekt hen het meeste aan en waarom?
- + Wat is er op de foto's te zien? Welke ideeën hebben de leerlingen over de geschiedenis van Flevoland? Flevoland heeft al een eeuwenoude geschiedenis. Wisten de leerlingen dat?
- + Laat leerlingen het onderwerp eerst bestuderen. Dit kan ook klassikaal gebeuren;
- + Laat leerlingen nadenken over geschikte beelden die bij het onderwerp passen;
- + Bezoek de tentoonstelling in Nieuw Land met de museumles "Nieuw Land zet vensters open" (zie museumles op de website www.nieuwlanderfgoed.nl).

De wedstrijd: de Canonklas van Flevoland

Nieuw Land looft een prijs uit voor het meest originele, meest opvallende kwartet. Het onderwerp moet herkenbaar worden verbeeld. De prijsuitreiking van de Canonklas van Flevoland wordt elk jaar feestelijk omlijst.

Leerdoelen

De museumles behelst de volgende leerdoelen en competenties:

- + De leerlingen kunnen samenwerken en zelfstandig werken;
- + De leerlingen kunnen bronnen raadplegen en toepassen in eigen werk;
- + De leerlingen kunnen de geschiedenis van Flevoland herkennen;
- + De leerlingen kunnen creatief beelden zoeken bij een onderwerp;
- + De leerlingen kunnen zich openstellen voor erfgoedculturele uitingen en deze analyseren, interpreteren en waarderen;
- + De leerlingen kunnen op eigen wijze denken en vormgeven;
- + De leerlingen kunnen zich presenteren.

De Canon van Flevoland kwartet sluit aan op de volgende kerndoelen:

- + 51. De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
- + 52. De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer;
- + 54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren;
- + 55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren;
- + 56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Praktische informatie

Om een mooi kwartet te krijgen moet je op de volgende punten letten:

- + Alleen bestanden in het "jpg" formaat worden ondersteund. Heb je bestanden van een ander formaat dan kun je deze eenvoudig naar het "jpg" formaat omzetten door ze met de "Windows image viewer" te openen en ze vervolgens op te slaan als "jpg" afbeelding;
- + Gebruik geen GIF-afbeeldingen; dit zijn (internet)plaatjes met lage resolutie. Deze komen niet mooi over op de kaarten;
- + De minimale resolutie is: 324 (breedte) bij 258 (hoogte) pixels. Foto's met een lagere resolutie kunnen ook gebruikt worden, maar deze worden dan met wit opgevuld tot de minimale resolutie;
- + Zoek liggende foto's, zodat ze goed in het fotokader passen;
- + Let op auteursrechten bij het gebruik van foto's. Foto's die je download vanaf het internet zijn niet per se vrij van auteursrechten;
- + Wees creatief maar zorg dat het onderwerp herkenbaar blijft.

Meer informatie

Beeldmateriaal voor het kwartet is ondermeer te vinden via volgende sites (die ook weer links kennen):

www.nieuwlanderfgoed.nl

www.flevolandsgeheugen.nl

www.entoen.nu

www.flickr.com

<http://beeldbank.nationaalarchief.nl>

www.geheugenvannederland.nl

www.teleblik.nl

www.beeldbank.nationaalarchief.nl

www.werelderfgoed.nl

Of google 'afbeeldingen' naar onderwerp.

Zoek Flevolandse sites die het onderwerp ook zouden kunnen behandelen; bijvoorbeeld termen als 'Schokland', 'Almere', 'Zuiderzeewerken'.

NB: Vaak kom je een stap verder als je een 'zoekterm' intypt (bijvoorbeeld 'Lely')

Museumles (optioneel)

Het maken van het kwartet is prima te combineren met een bezoek aan Nieuw Land. Onder de titel 'Nieuw Land zet vensters open' wandelen leerlingen met een spelgerichte kijktocht door de geschiedenis van Flevoland. Zie verder www.nieuwlanderfgoed.nl of bezoek de website over de Nederlandse Geschiedenis www.inghist.nl/overview.

Contact

Nieuw Land

Museum+Archief+Studiecentrum

Oostvaardersdijk 01-13

Postbus 73

8200 AB Lelystad

T (0320) 26 07 99

F (0320) 26 04 36

E info@nieuwlanderfgoed.nl

I www.nieuwlanderfgoed.nl